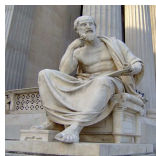

Do slovníčka: Cárské Rusko

Tematický celok: Na ceste k moderným národom

	<p style="text-align: center;">Cár Peter I. Veľký * 9. jún 1672, Moskva – † 8. február 1725, Petrohrad</p> <p>Peter Veľký sa preslávil svojou snahou modernizovať Ruskú ríšu, a to v politickom, ekonomickom ako aj kultúrnom smere. Rusko za Petra Veľkého vstúpilo medzi skutočné európske veľmoci. V roku 1697 sa v utajení vydal na cesty do západoeurópskych krajín. Počas ciest sa zoznámil s technickým pokrokom v západnej Európe. Poznatky chcel využiť pri celkovej modernizácii krajiny. Počas vojny so Švédskom získal prístup k Baltskému moru a založil tu prístav Sankt Petrburg.</p>
	<p style="text-align: center;">Cárovná Katarína II. Veľká * 2. máj 1729, Štetín – † 17. november 1796, Petrohrad</p> <p>Bola ruská imperátorka – cárovná nemeckého pôvodu. K moci sa dostala po smrti svojho manžela Petra III. r. 1762. Viedla časté vojny najmä s Tureckom, počas ktorých sa jej podarilo dobyť Krym. Spolu s Pruskom (kráľ Fridrich II.) a Rakúskom (Mária Terézia a Jozef II.) sa podieľala na trojnásobnom delení Poľska, ktoré úplne zlikvidovalo Poľsko ako samostatný štát. Katarína stala zásadnou odporkyňou francúzskej revolúcie, ktorú považovala za neprístojný zásah proti korunovanému panovníkovi.</p>
	<p style="text-align: center;">Cár Alexander I. * 23. december 1777, Petrohrad – † 1. december 1825, Taganrog</p> <p>Bol ruský cár od 23. marca 1801, vládca Poľska od roku 1815 a prvý veľkovojskovoľca Fínska. V roku 1805 sa podieľal na veľkej vojne proti Napoleonovi Bonapartemu v bitke známej ako „bitka troch cisárov“ pri Slavkove pri Brne, kde spojená rakúsko-ruská armáda prehrala. V roku 1812 musel čeliť veľkej Napoleonovej agresii. Za pomoci svojich veliteľov Napoleona nakoniec dokázal poraziť a vyhnúť z územia Ruska. Podieľal sa na vytvorení protifrancúzskej koalície, známej ako Svätá aliancia (Rusko, Rakúsko, Anglicko a Prusko).</p>

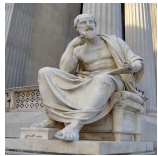

Do slovníčka: Cárské Rusko

Tematický celok: Na ceste k moderným národom

	<p style="text-align: center;">Michail Ilarionovič Kutuzov *16. september 1745, Petrohrad, – 28. apríla 1813, Bolesławiec</p> <p>Roku 1805 ho cár vymenoval za veliteľa jednej z armád, ktoré mali pomôcť rakúskym vojskám čeliacim Napoleonovej invázii. V roku 1805 sa podieľal na veľkej vojne proti Napoleonovi Bonapartemu v bitke známej ako „bitka troch cisárov“ pri Slavkove pri Brne, kde spojená rakúsko-ruská armáda prehrala. V roku 1812 organizoval obranu Ruska proti veľkej Napoleonovej agresii. Po bitkách pri Borodine, Berezine a pod Moskvou sa mu podarilo Napoleona z Ruska vyhnúť. Zomrel počas prenasledovania ustupujúceho Napoleona roku 1813 na prechladenie a zápal pľúc.</p>
	<p style="text-align: center;">Cár Mikuláš I. *6. júl 1796, Cárské Selo – † 2. marec 1855, Petrohrad</p> <p>Bol ruským cárom od roku 1825 a bratom Alexandra I. Po svojom nástupe na trón tvrdo odmietal akékoľvek reformy. Potláčal revolučné hnutie nielen doma v Rusku, ale aj v celej Európe (povstanie dekabristov 1825, povstanie v Poľsku 1830, revolúcia v Uhorsku 1849). Preslávil sa vetou: „Na prahu Ruska je revolúcia, kým žijem doňho nevstúpi!“ Usiloval sa urobiť z Ruska svetovú veľmoc. Viedol časté vojny – najväčšou bola Krymská vojna 1853 – 1856. Jej konca sa už nedožil, zomrel rok pred jej skončením. Rusko však túto vojnu proti presile prehralo.</p>
	<p style="text-align: center;">Lev Nikolajevič Tolstoj * 9. september 1828 – † 20. november 1910</p> <p>Bol ruský spisovateľ. Písal romány a poviedky, v ktorých sa venoval dejinám Ruska. Známym (aj sfilmovaný) je jeho román Vojna a mier z obdobia napoleonských vojen (1805 - 1812). Zachytáva ruskú spoločnosť počas bitky pri Slavkove a Napoleonovej invázii do Ruska. Cyklus poviedok Sevastopoľské poviedky zase zobrazuje ruskú spoločnosť v druhej polovici 19. storočia počas krymskej vojny (1853 - 1856).</p>

Do slovníčka: Cárské Rusko

Tematický celok: Na ceste k moderným národom

Ruský cár Alexander II.

* 29. apríl 1818, Moskva – † 13. marec 1881, Petrohrad

Alexander II. bol ruský cár z rodu Romanovcov. Známy aj ako Osloboditeľ, kvôli svojej reformnej činnosti a zrušeniu nevoľníctva 1861. Počas svojej vlády musel podpísať kapituláciu v krymskej vojne. Uskutočnil niekoľko dôležitých reforiem v oblasti dopravy, školstva, súdnictva, armády, hospodárstva a organizácie štátnej správy. Cár zomrel 13. marca 1881 na následky zranení, ktoré utrpel pri bombovom atentáte, ktorý na neho spáchali príslušníci tajnej organizácie Narodnaja volja.